

Strategie rozvoje klíčových kompetencí v předmětu Český jazyk a komunikace.

a)Kompetence k učení.

Kombinujeme učení U – Ž s okamžitou zpětnou vazbou na přečtený text. Učíme je číst beletrii i naučné texty a získávat a vyhodnocovat informace z více zdrojů (encyklopedie, internet, výukové programy, časopisy, televize.....)

Čteme pohádky, bajky, báje a pověsti, mýty a legendy a učíme se je rozlišovat. Při dramatizace textu hledáme odlišnost od psaného textu.

Mluvený projev nacvičujeme samostatně i při skupinové práci.

Při komunikativním kruhu netrváme na spisovném vyjadřování, snažíme se o uvolnění a bezprostřednost.

Spisovný jazyk – snažíme se pracovat s chybou a učit se z nich.

b) Kompetence k řešení problémů

Hledání odlišností v různých zpracováních jednoho tématu. Sám si kontrolovat svoji práci (podle vzoru nebo návodu), najít chyby a opravit je, umět zdůvodnit.

Vzájemné učení – naučenou látku se pokusit vysvětlit (využíváme spolužáků při řešení problémům).

c)Kompetence komunikativní

Rozvíjíme jazyk spisovný a nespisovný podle dané situace. Pokaždé však dbáme na kulturu projevu a hovořícího nepřerušujeme.

Učíme se vyjadřovat kultivovaně jak ústně tak i písemně a v souvislostech. Snažíme se naslouchat názorům druhých a vhodně na ně reagovat. Dětem nabízíme různé druhy textů. Zapojují se do diskuse a dokáží obhájit svůj názor vhodnou argumentací. Učíme se vnímat neverbální komunikaci výrazů a gest. Ve skupinové práci se musí domluvit na spolupráci a společném řešení.

Učitelé – nabízíme různé druhy textu, spisovně a kultivovaně se vyjadřujeme.

Získané dovednosti využívají žáci při veřejných vystoupeních.

d)Kompetence sociální a personální

Při práci ve třídě i ve skupině se žáci vzájemně ovlivňují. Tvoříme – li společný literární útvar, rozvíjejí, využívají a dotahují nápady druhých. Podporujeme diskusi ve skupině, pochopit potřebu spolupráce při řešení úkolu. Čteme ve dvojicích podle rychlosti. Učení ve dvojicích a trojicích.

Hodnocení své i druhých.

e)Kompetence občanské

Prostřednictvím četby pohádek, mýtů, bajek, pověstí a legend různých etnik vytváříme předpoklady k toleranci víry různých skupin. Společně dbáme na slušnou mluvu a slušné chování na veřejnosti a ve škole.

f)Kompetence pracovní

Žák má možnost si zvolit z více způsobů řešení úkolu (například doplňovat nebo opisovat doplněná slova). Při skupinové práci se učí odhadnout schopnosti a vlohy své i druhých a odhadu využít při rozdělování zadaných úkolů.

Základní škola a mateřská škola Studenec, okres Třebíč

Výstupy pro jednotlivé ročníky v předmětu Český jazyk a komunikace.

Komunikační a slohová výchova

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Čte s porozuměním jednoduchá slova a krátké věty.	Čte s porozuměním větné celky a krátké texty.	Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.	Plynule čte s porozuměním přiměřeně náročné texty.	Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.
Porozumí jednoduchým mluveným pokynům a dokáže je aplikovat.	Rozumí mluveným a jednoduchým písemným pokynům.	Rozumí písemným a mluveným pokynům přiměřené složitosti. Hledá informace podle otázek.	Dobře se orientuje v písemném zadání úkolu. Dokáže třídit informace a tvořit otázky. Dokáže rozpoznat nedostatek informací.	Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk. Podstatné informace zaznamenává.

Umí dokončit jednoduché věty, vybírá z nabídnutých řešení.	Umí dokončit věty a souvětí, uvědomuje si důležitost a rozdílnost doplněných informací.	Umí dokončit příběh s otevřeným koncem.	Dokáže rozpoznat nedostatek známých informací a doplnit je.	Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého zadání.
Reprodukuje obsah známých pohádek a příběhů.	Reprodukuje obsah jednoduchého vícekrát přečteného textu.	Reprodukuje obsah textu přiměřeného věku (přečteného i slyšeného).	Reprodukuje obsah jednoduchého sdělení a zapamatuje si z něj nejdůležitější fakta.	Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.
Dokáže správně pozdravit a rozloučit se, rozlišuje mezi tykáním a vykáním.	Nepřerušuje hovořícího. Dokáže vyjádřit svá přání. Rozumí jednoduchým gestům.	Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.	Dokáže formulovat svá přání, potřeby a stížnosti.	Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.

Tvoří věty podle zadání.	Učí se tvořit otázky a odpovídat slovy i gesty.	Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních a mimoškolních situacích.	Dokáže měnit intonaci a melodii vět a uvědomuje si jejich měnící se význam.	Ovládá a dle situace užívá vhodné verbální i nonverbální prostředky. Uvědomuje si sílu slova a vizuálního vjemu, rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě.
Vyslovuje slova a předložkové vazby se správným dýcháním a přízvukem.	Vyslovuje věty se správným dýcháním a přízvukem.	V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí v hodné tempo řeči.	Rozlišuje druhy vět dle postoje mluvčího a podle intonace.	Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru.
Rozlišuje délku samohlásek.	Opravuje svoji nedbalou nebo nesprávnou výslovnost je-li na ni upozorněn.	Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nedbalou nebo nesprávnou výslovnost. Dokáže ji rozlišit.	Pečlivě vyslovuje, dbá na správnou a spisovnou výslovnost, je-li po něm žádána.	Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.

Píše správně slova a jednoduché věty.	Píše správně krátké diktované texty.	Dokáže napsat několik vět na dané téma. (Vypravování, popis.)	Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry. (Adresa, blahopřání, dopis, pozdrav z prázdnin, pozvánka, vzkaz.)	Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry. (Zpráva, oznámení.)
Je schopen vyprávět jednoduchý děj podle obrázků.	Schopen přiřadit text k obrázku.	Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.	Seřadí body osnovy známého příběhu podle časové posloupnosti a příběh vypráví.	Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti.

Jazyková výchova

Porovnává významy slov, uvědomuje si význam slov, přiřazuje slova k obrázkům. Vysvětluje význam slova. Tvoří opozita.	Rozlišuje a vytváří slova nadřazená, podřazená a souřadná.	Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná.	Porovnává synonyma a hledá možnosti jejich užití.	Porovnává význam slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.
--	---	---	--	--

Umí spočítat slova ve větě, rozdělit slovo na slabiky a hláskovat je.	Čle slova na hlásky, rozlišuje samohlásky a souhlásky. Rozlišuje krátké a dlouhé samohlásky, dojhlásky ou, au, eu. Píše správně párové souhlásky na konci slov. Píše správně ú na začátku slov.	Určuje kořen u jednoduchých slov. (Kořen = slovo.)	Určuje kořen, rozlišuje předponu a část příponovou.	Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponu a koncovku. Píše správně bě – bje, vě – vje, mě – mně, pě.
Umějí doplnit do věty správné sloveso podle významu.	Rozlišuje podstatná jména konkrétní a slovesa. Podstatná jména rozlišuje na obecná a vlastní.	Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru. Ovládá pádové otázky a skloňuje podstatná jména. U podstatných jmen určuje rod, číslo a pád.	Rozlišuje slovní druhy v různých tvarech, umí skloňovat podstatná jména rodu středního a ženského, u sloves určuje osobu, číslo a čas. Tvoří slovesné tvary podle zadání.	Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu. Umí skloňovat podstatná jména a píše správně jejich koncovky. Ovládá slovesný způsob.
Nahrazuje obrázky slovy ve správném tvaru. (podstatná jména)	Nahrazuje obrázky slovy ve správném tvaru. (podstatná jména a slovesa)	Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.	Rozlišuje slova spisovná a nespisovná (nářečí, hovorová čeština, vulgarismy...)	Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.

Tvoří věty na daná slova.	Umí uspořádat slovosled ve větě. Dodržuje pořádek slov.	Uvědomuje si význam sloves pro stavbu věty.	V jednoduchých větách s vyjádřeným podmětem vyhledává ZSD.	Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty. Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.
Spočítá věty v textu. Píše velká písmena na začátku věty.	Rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího. Za větou píše správné znaménko.	Rozlišuje větu jednoduchou a souvětí.	Rozlišuje větu jednoduchou a souvětí. Určuje počet vět podle počtu sloves.	Rozlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí.
Umí spojit dvojice slov spojkami (a,i).	Používá další spojovací výrazy.	Uvědomuje si možnost použití různých spojek v podobném významu.	Rozlišuje mezi spojením vět a větných členů.	Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje.
Dokáže napsat všechna písmena.	Orientuje se v rozdělení hlásek. Píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách. Správně píše a vyslovuje slabiky dě, tě ně - di, ti, ni – dy, ty, ny.	Píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech. Píše správně ú po předponách.	Píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech a jednoduchých slovech příbuzných.	Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.

Literární výchova.

Po přečtení textu k němu dokáže namalovat vhodnou ilustraci.	Všimá si spojitosti textu s ilustrací. Rozlišuje dobro a zlo, kladné a záporné postavy.	Vyjadřuje své pocity z přečteného textu.	Vyjadřuje své dojmy z četby, divadla, filmu aj.	Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je. (Divadla, filmu aj.)
Reprodukuje text podle obrázkové osnovy. Ovládá kratší básně a říkadla.	Dokáže se naučit básně přiměřenou věku a vyprávět pohádku podle osnovy.	Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.	Volně reprodukuje text podle svých schopností. Dokáže zdramatizovat přečtený text, uvědomuje si odlišnost dramatizace od literárního textu.	Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.
Najde jednoduché rýmy.	Rozlišuje prózu a verše.	Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních textů.	Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů. Pohádka, pověst, bajka a legenda.	Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů. Povídka.
Dokáže v pohádce najít představitele dobra a zla. Rozumí jednoduchým literárním pojmům. (Rozpočítadlo, hádanka, říkanka, básně, pohádka, kniha, časopis, rým.)	Dokáže v textu najít hlavní a vedlejší postavy. Rozlišuje reálné postavy od pohádkových bytostí. Rozumí jednoduchým literárním pojmům. (Básník, spisovatel, čtenář, divadelní představení, herec, film.)	Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností. Umí rozlišit lidovou a umělou tvorbu. (Pohádky, říkadla.) Rozumí jednoduchým literárním pojmům. (Bajka, povídka, režisér, pověst.)	Rozumí elementárním literárním pojmům. (Verš, přirovnání, román, rytmus.)	Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy. (Jméno autora- najde další díla, žánrově zařadí a srovná. Literární texty přiřazuje k žánrům. Používá přirovnání ve vlastních textech.

ZŠ Studenec